herpy

SKÖLDPADDOR

Diamondback Terrapin

Malaclemys terrapin

Malaclemys terrapin är en liten till medelstor, dagaktiv sköldpadda från Nordamerikas kustmarsker och brackvattenområden. Den är den enda sköldpaddan i sitt område som lever i brackvatten, och känns igen på ringarna i sköldfälten och det mörkt fläckiga huvudet och benen. Honan blir upp till 23 cm och hanen omkring 14 cm. Arten kräver rent, helst något salthaltigt vatten och passar bäst för erfarna ägare.

Familj: Emydidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**12-23 cm** total längd inkl. svans
Vikt	**300-1 000 g**
Livslängd	**25-40 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Semiakvatisk**
Biotop	**Våtmark**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**120 × 60 × 65 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Värmeplats	**32-35 °C**
Temperatur, natt	**22-25 °C**
Luftfuktighet	**50-80 %**
Vatten	**Akvaterrarium** djup 35-40 cm
Vattentemperatur	**24-27 °C**
UVB	**Nödvändigt** Fergusonzon 3
Föda	**Insekter, färdigfoder, ryggradsdjur och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**24-120 mån.**
Kullstorlek	**4-22 ägg**
Kullar per år	**1-3**
Inkubation	**60-85 dagar** vid 26-30 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Om arten

Malaclemys terrapin är en kraftigt byggd sköldpadda med en hög sköld. Ryggsköldén (carapax) är grå, brun eller nästan svart, och varje sköldfält har koncentriska ringar eller fåror. Längs mitten löper en köl med små knoppar. Huden är grå, brun, gulaktig eller vit med mörka fläckar eller slingrande streck, och överläppen är nästan alltid vit. Inga två djur har samma teckning. Bakbenen är stora, och tårna har kraftig simhud.

Alla mått i texten avser sköldens längd. Könsskillnaden i storlek är den största hos någon nordamerikansk sköldpadda: honor blir 15-23 cm och väger omkring 500 g, de största upp till 1 kg, medan hanar blir 11-14 cm och väger omkring 300 g. Honan har ett bredare huvud och kraftigare käkar, som används för att krossa skaldjur. Hanen har en längre, tjockare svans.

Det finns sju underarter, som skiljer sig i färg och sköldens form, till exempel *M. t. terrapin* i norr, *M. t. rhizophorarum* i mangroverna på Florida Keys och *M. t. littoralis* i Texas. Skötseln är densamma för alla.

Arten är uppmärksam och skygg, men vänjer sig vid sin ägare och lär sig tiderna för utfodring. Den är ett djur att iaktta och inte att hantera.

Utbredning och livsmiljö

Malaclemys terrapin lever längs den amerikanska östkusten från Cape Cod i Massachusetts till Florida Keys och vidare längs Mexikanska golfens kust till Texas. Ett isolerat bestånd lever på Bermuda; det har kommit dit av sig självt och är inte utsatt.

Arten är sårbar (VU) på IUCN:s rödlista, eftersom bestånden går tillbaka i större delen av utbredningsområdet. Hoten är förlust av marskland och boplatser genom kustbebyggelse, krabbfällor där djuren drunknar, rävar och tvättbjörnar som tar äggen, biltrafik och tidigare tiders stora fångst för mat.

> **Naturlig utbredning:** USA och Bermuda.

LIVSMILJÖ

Malaclemys terrapin lever i tidvattenpåverkade kustområden: marsker med höga gräs, tidvattenkanaler, laguner, flodmynningar och i Florida mangroveträsk. Djuren är anpassade till växlande salthalt och kan leva i allt från sötvatten till fullt havsvatten, men vuxna djur föredrar brackvatten. Huden är nästan tät för salt, och det sitter saltkörtlar vid ögonen. Djuren dricker färskt regnvatten från ytan och från fallande regndroppar.

Arten finns inte i flodernas övre lopp. Djuren stannar ofta i samma område hela livet och vandrar inte långt. Under den kalla tiden går de i vintervila i leran i vattendrag och marsker. Honan går upp på sanddyner och i buskage nära kusten för att lägga ägg. Ungarna tillbringar de första åren i små vattendrag och söker sig senare till de salthaltiga marskerna.

Födan är sniglar, musslor, krabbor och andra kräftdjur, insekter, fisk och kadaver. Djuret krossar skalen mellan kraftiga, fårade käkar.

Läs mer: Vintervila och årstider

Skötsel

TERRARIET

Håll *Malaclemys terrapin* i ett akvarium eller ett kar, inte i ett vanligt terrarium. Karet ska vara minst fem gånger så långt som ryggsköldenoch hälften så brett som det är långt, och solplatsen räknas in i bottenytan. Vattnet ska vara minst dubbelt så djupt som ryggsköldenär bred. Måtten 120 × 60 × 65 cm är minimum för en fullvuxen hona på upp till 23 cm och ger omkring 290 liter vid 40 cm vatten. En hane på 12-14 cm klarar sig med 80 × 40 cm, men planera utifrån den storlek djuret når. En grupp på 4 honor och 3 hanar ska ha minst 160 × 80 cm, till exempel i ett stort, djupt kar. Vattnet ska vara minst 30 cm djupt innan fullvuxna djur parar sig.

Solplatsen ska vara stor, stabil och lätt att ta sig upp på, så att djuret kan komma helt upp ur vattnet och torka helt, också buksköldenEn flytande ö eller en sluttande träbro är bättre än sten, som kan glida och klämma djuret, och som djuret slår ryggsköldenmot när det störtar i vattnet. En hona ska ha en låda med fuktig sand på landdelen för äggläggning, också utan hane.

Botten kan vara bar, vilket är lättast att hålla ren. Om du vill ha bottensubstrat är fint krossad korall lämplig, medan grus kan fastna i tarmen. Gömställen och växter ska sitta fast.

Kraftig filtrering behövs. Använd ett externt tunnfilter avsett för minst dubbelt så mycket vatten som karet rymmer. Utfodring i ett separat kar håller huvudkaret renare, för arten krossar sin mat och gör stor oreda.

Läs mer: Värme och temperatur

TEMPERATUR

Vattnet ska vara 24-27 °C hos vuxna, omkring 28 °C hos halvvuxna och omkring 29 °C hos nykläckta ungar. I en utomhusdamm följer vattnet årstiden. Solplatsen ska vara 32-35 °C, mätt på ytan. Luften över vattnet är 24-28 °C på dagen och 22-25 °C på natten.

Se upp för överhettning. Både ungar och vuxna kan dö av en för varm solplats eller av direkt sol utan skugga och svalt vatten att gå ner i. Djuret ska alltid kunna ta sig ner i vattnet.

Djur som hålls inomhus vid jämn temperatur året runt ska inte ha vintervila.

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftens fuktighet är inte avgörande; 50-80 % är tillräckligt. Det avgörande är vattnets renhet. Om vattnet är det minsta smutsigt får djuret hudproblem och sköldröta. Första tecknet är en röd ring runt ögonen eller vita fläckar på huden; utan behandling kan det döda djuret på några dagar.

Byt en fjärdedel till en tredjedel av vattnet varje vecka, och ta genast bort foderrester.

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Arten lever i brackvatten i naturen, och salthalten är det viktigaste valet i skötseln. Brackvatten håller huden och skölden friska. Vildfångade vuxna djur ska leva i brackvatten hela livet: densitet (egenvikt) 1,012-1,014, mätt med en hydrometer. Nyfångade djur startar vid 1,017-1,019 de första tre månaderna. Använd havssalt för akvarier, inte bordssalt, och blanda saltet i en separat behållare före vattenbyte. Avdunstat vatten ersätts med sötvatten, eftersom saltet stannar kvar i karet.

Ett djur i brackvatten ska ha sött dricksvatten en gång i veckan: sätt det i ett litet kar med sötvatten i omkring 15 minuter. Uppfödda ungar kan växa upp i sötvatten, och uppfödda vuxna som har vuxit upp i sötvatten kan stanna i det om vattnet hålls mycket rent. Håll utkik efter sköldröta. Byt aldrig plötsligt mellan brackvatten och sötvatten: sänk salthalten med 0,002 varannan vecka ner till 1,008 innan djuret kommer i sötvatten.

Kontrollera ammoniak och nitrit varje vecka; båda ska vara 0. All elektrisk utrustning vid vattnet ska sitta bakom en jordfelsbrytare.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

LJUS OCH UVB

UVB är nödvändigt för skelettet, och djuret ska ha tillgång till både UVA och UVB. Ferguson-zonen är inte dokumenterad för arten; zon 3 är lånad från *Graptemys pseudogeographica* och *Trachemys scripta*. Kvicksilverlampor ger både värme och UVB på ett ställe; följ tillverkarens anvisning för avståndet till solplatsen. UVB-effekten sjunker med tiden, så mät UV-indexet en gång i månaden, och byt lampan när det sjunker.

Glas och plast stoppar UVB. Ljuset ska vara tänt 12 timmar per dag. Direkt sol utomhus en gång i veckan i 30-60 minuter är bra för djuret, men bara med skugga och svalt vatten att gå ner i.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Malaclemys terrapin är köttätare och äter i vattnet. I naturen tar den sniglar, musslor, krabbor, fisk och insekter. I fångenskap ska födan vara varierad: små fiskar, räkor, krill, musslor, sniglar, pilgrimsmusslor, lax och nors samt pellets för köttätande vattensköldpaddor. Enbart en sorts foder täcker inte behovet.

Ungar matas varje dag, halvvuxna djur varannan dag och vuxna två till tre gånger i veckan. Ge bara det djuret kan äta på 5 minuter, och ta bort resterna. Krossad korall i bottnen är en bra kalkkälla och slipar samtidigt ner näbben.

BETEENDE OCH HANTERING

Malaclemys terrapin är uppmärksam och vänjer sig vid sin ägare, men blir lätt stressad. Den flyr i vattnet när den störs och kan slå sig på hårda föremål. Den biter sällan. Om djuret måste lyftas, ta det från sidan med båda händerna, och håll handen borta från huvudet. Tvätta händerna före och efter.

Arten är social och solar sig gärna tillsammans, ofta ovanpå varandra. Den kan hållas ensam eller i en grupp av djur i samma storlek när karet är tillräckligt stort. I ett för litet kar blir djuren aggressiva.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna blir könsmogna efter 2-3 år och omkring 11 cm; honorna efter 6-7 år och i de nordliga bestånden efter 8-10 år. Honan har bredare huvud och är långt större, och hanen har en längre, tjockare svans.

PARNING

Parningen sker tidigt på våren. Honan kan para sig med flera hanar och lagra sperma i flera år, så kullar kan ha flera fäder. Håll hanen och honan tillsammans i ett stort kar med minst 30 cm vatten, och skilj dem åt om hanen är för ihärdig.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger 4-22 ägg per kull, i genomsnitt 6-11 och flest i norr. Äggläggningen sker i juni och juli, i Florida från slutet av april, i dyner och sandig buskmark nära havet. Upp till tre kullar per år är normalt, och i fångenskap är upp till fem kullar möjliga. Honan gräver ett bo på 10-20 cm i sanden. Ge henne en låda med fuktig sand på landdelen, tillräckligt djup för ett bo av den storleken.

INKUBATION

Ruvningstiden är 60-85 dagar och beror på jordtemperatur och bodjup. Könet avgörs av temperaturen under ruvningen. Ruvningstemperaturen är inte dokumenterad för arten; 26-30 °C är en uppskattning lånad från närstående arter. Äggen flyttas försiktigt utan att vändas till en äggkläckare med fuktigt, men inte blött underlag.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Nykläckta ungar är 3-4 cm. De behöver varmt vatten omkring 29 °C, grunt vatten, en solplats, UVB och gömställen. Om de ska växa upp i sötvatten ska vattnet vara mycket rent, och sköldröta ska övervakas. Ungarna matas varje dag med små bitar av fisk, räkor, maskar och pellets och hålls åtskilda efter storlek.

Hälsa och vanliga misstag

Arten är känslig för vattnets kvalitet, och de flesta problem beror på skötseln.

- Sköldröta och hudinfektion: röda ringar runt ögonen, vita fläckar på huden och grå fläckar på skölden vid orent vatten eller sötvatten till vildfångade djur. Kräver veterinär.
- Brist på UVB eller kalk: mjuka, missbildade ben och sköld.
- Svalt grus från bottnen kan ge förstoppning.
- Skador från glidande stenar på solplatsen.
- För varm solplats eller direkt sol utan skugga ger överhettning.

Alla kräldjur kan vara symtomfria bärare av *Salmonella*. Tvätta händerna efter kontakt med djur, vatten och utrustning. Sök en veterinär med kräldjurserfarenhet om djuret inte äter, har svullna ögon, öppen mun eller flyter snett.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.